

Obaviješteni pristanak za biopsiju dojke pod kontrolom UVZ

Ime i prezime pacijenta: _____

Spol: M Ž **Datum rođenja:** _____

MBO osigurane osobe:

--	--	--	--	--	--

Adresa: _____ **Telefon:** _____

Mjesto rođenja: _____

Ime i prezime zakonskog zastupnika/skrbnika: _____

OPIS POSTUPKA:

Biopsija dojke je postupak kojim se pod kontrolom ultrazvuka uzimaju uzorci tkiva radiološki otkrivene sumnjive lezije. Tim postupkom omogućuje se patohistološka analiza sumnjive lezije i ukoliko je potrebno imunohistokemijskom analizom može se detaljnije analizirati vrsta tumora i odrediti receptorski status. Zahvat izvodi liječnik radiolog pod kontrolom ultrazvuka. Zahvat je gotovo bezbolan te je bolesnik pri svijesti tijekom cijelog postupka koji uobičajno traje oko sat vremena. Koža, odnosno mjesto biopsije se dezinficira. Liječnik-radiolog pretragu započinje davanjem lokalnog anestetika (najčešće lidokain) i adrenalina oko sumnjive lezije. Unutar nekoliko minuta anestezirano područje postane bezbolno, te se kroz rez od nekoliko milimetara na koži ulazi iglom koja je pričvršćena na automatski uredaj. Kad se igla postavi na odgovarajuće mjesto, iz svake lezije se uzima više uzoraka. Najčešće se uzima šest uzoraka koji se spremaju u bočicu (označenu imenom, prezimenom i godinom rođenja) i odnose u Jedinicu djelatnosti za patologiju i citologiju. Ukoliko se koristi koristi široka igla, potrebno je višekratno uvođenje igle kroz isti rez na koži. Ukoliko se izvodi biopsija potpomognuta vakuumom moguće je višekratno uzimanje uzoraka bez vađenja igle. Ukoliko je sumnjiva lezija mala ili nedostatno prikazana ultrazvučnim pregledom moguće je postavljanje markera na mjesto biopsije, o čemu je bolesnik pravovremeno obaviješten. Nakon postavljanja markera potrebno je učiniti kontrolnu mamografiju radi određivanje točne pozicije mjesta markera, odnosno mjesto biopsije. Nakon zahvata se na mjestu ulaska igle učini kratka kompresija i mjesto uboda se pokriva sterilnim trakama i zavojnim materijalom. Za postavljanje točne dijagnoze radiološki otkrivenih sumnjivih lezija od najvećeg je značaja određivanje tipa promjene i uzimanje uzoraka stanica ili tkiva. Biopsija dojke pod kontrolom ultrazvuka je brza, sigurna, i točna metoda za histološku procjenu promjena u dojci. Uobičajan je postupak u preoperativnoj obradi karcinoma dojke. Dobiveni patohistološki nalaz pridonosi odluci o dalnjem liječenju. Ukoliko se postupak ne izvede moguć je izostanak pravovremenog otkrivanja karcinoma te da zbog toga ne bude provedeno pravovremeno i potrebno liječenje.

Oporavak nakon biopsije: Idućih 24-48 sati, moguć je neugodan osjećaj u dojci. Potrebno je izbjegavati naporne vježbe, podizanje tereta, ili bilo kakve manipulacije s dojkom tri dana nakon biopsije. Nije preporućeno uzimanje lijekova koji sadrže aspirin ili ibuprofen u iduća tri dana, zato jer ti lijekovi utječu na zgrušavanje krvi. Moguće je umjereno prokapljivanje krvi ili sukravavog sadržaja kroz zavojni materijal i pojava podljeva na dojci koji će nestati kroz neko vrijeme. 24 sata nakon biopsije moguće je ukloniti zavojni materijal, a male sterline trake se uklanjuju nakon pet do sedam. Tuširanje je moguće idući dan, a kupanje nakon tri dana. Osjećaj je udobniji ukoliko se nosi grudnjak danju i noću 48 sati nakon biopsije.

RIZICI KOD POSTUPKA:

Moguća, no rijetka komplikacija prilikom uzimanja uzorka je iglom uzrokovano puknuće krvne žile, odnosno jače krvarenje. U slučaju pojave komplikacije, liječnik-radiolog odmah pristupa liječenju komplikacije, odnosno jačoj kompresiji mesta uboda. Ako bolesnica uzima antikoagulantnu terapiju, savjet je da se prestane uzimati antikoagulantna terapija na dan biopsije ako je to moguće kako bi se spriječilo jače krvarenje. Izuzetno rijetke, no moguće komplikacije su iglom uzrokovani pneumotoraks i pseudoaneurizma. U slučaju takvih, težih komplikacija, liječenje preuzima kirurg.

Kako se prije izvođenja postupka potkožno daje lokalni anestetik i adrenalin, tijekom 24 sata nakon primjene može se javiti alergijska reakcija u obliku mučnine, svrbeža, kožnih osipa ili otežanog disanja. Izuzetno rijetko nastaju ozbiljne, životno ugrožavajuće alergijske reakcije (anafilaktoidne reakcije). Odjel je opremljen stručnjacima, opremom i lijekovima kako bi se u slučaju najtežih komplikacija posljedice svela na minimum.

KOMPLIKACIJE KOJE SE MOGU POJAVITI: Komplikacije nakon biopsije pod kontrolom ultrazvuka su rijetke. Najčešće nastaju male komplikacije u obliku hematomu, odnosno krvarenja na mjestu biopsije. Taj oblik lokalnog krvarenja zaustavlja se spontano, a krv će se razgraditi i osim kozmetskog defekta u smislu modrice u trajanju od desetak dana, nema drugih posljedica. Veća krvarenja koja zahtijevaju kirurško liječenje su rijetka, te se pravovremeno otkrivaju praćenjem mjesta uboda. Sat vremena nakon djelovanja lokalnog anestetika moguće je neugodan osjećaj i bol u dojci koji nestaje nakon uzimanja paracetamola. Nakon biopsije može nastati mastitis koji se najčešće izliječi antibioticima, a u slučaju težeg oblika potrebna je hospitalizacija i kirurško liječenje.

KOMPLIKACIJE KOJE ZAHTIJEVAJU HITNO OBRAĆANJE LIJEČNIKU: Većina alergijskih i/ili toksičnih reakcija nastaje vrlo brzo nakon primjene lokalnog anestetika, obično unutar prvih 30 minuta. Ukoliko se primjete kožne promjene ili smetnje disanja nakon primjene kontrastnog sredstva, svakako je potrebno HITNO javiti se liječniku. Ako nastane komplikacija kao što je jače i profuzno krvarenje potrebno se HITNO javiti liječniku. Komplikacija poput pneumotoraksa se manifestira otežanim disanjem i boli u prsima i zahtijeva HITNO liječenje.

MOGUĆNOST ZAMJENE ZA PREPORUČENI POSTUPAK: Više je mogućnosti dobivanja materijala za analizu lezija u dojci. Umjesto biopsije pod kontrolom ultrazvuka, moguće je učiniti citološku punkciju ili kiruršku biopsiju. Kirurškom biopsijom se izrezuje patološka tvorba iz organizma.

Obaviješten/a sam da se pri izvođenju ovog medicinskog postupka mogu dogoditi poznate i druge rijetke komplikacije poznatog i nepoznatog uzroka. Obaviješten/a sam i pristajem da se uzorak koji se ovim postupkom dobije dalje analizira, šalje na analizu u druge ustanove te se može uništiti prema zakonu.

**IZJAVA LJUJEM DA SLOBODNOM VOLJOM, UTEMELJENOJ NA POTPUNOJ
OBAVIJEŠTENOSTI O PREPORUČENOM DIJAGNOSTIČKOM, ODNOSNO
TERAPIJSKOM POSTUPKU**

DAJEM SUGLASNOST

za prihvatanje preporučenog dijagnostičkog odnosno terapijskog postupka

Datum: _____

Potpis pacijenta/zakonskog zastupnika/skrbnika:

Potpis i faksimil liječnika: